

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијси савјет

М И Ш Љ Е Њ Е

по захтјеву Министарства привреде Зеничко – добојског кантона

Сарајево,
април, 2020. године

Број: 01-26-7-04-2/20
Сарајево, 23.04.2020. године

На основу члана 25. став (1) тачка ф) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), а по Захтјеву Министарства за привреду Зеничко – добојског кантона, Кучуковића број 2, Зеница, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина запримљеног од стране Конкуренцијског савјета БиХ дана 06.02.2020. године под бројем: 01-26-7-04-1/20, Конкуренцијски савјет БиХ, на 68. (шесдесетосмој) сједници одржаној дана 23.04.2020. године, је донио

МИШЉЕЊЕ

Министарство за привреду Зеничко – Добојског кантона, Кучуковића број 2, Зеница, Федерација Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина (у даљем тексту: Министарство или Подносилац захтјева) поднијело је Конкуренцијском савјету БиХ Захтјев за давање мишљења број: 04-18-21389-7/18 дана 05.02.2020. године, а који је запримљен под бројем: 01-26-7-04-1/20 дана 06.02.2020. године (у даљем тексту: Захтјев).

Захтјев се односи на давање Мишљења на Приједлог Одлуке о измјенама Одлуке о утврђивању минималних накнада за концесије ("Службене новине Зеничко-добојског кантона", бр. 6/13 и 16/18), у смислу да ли се предложеним текстом Одлуке спрјечава, ограничава или нарушава тржишна конкуренција.

У Захтјеву се у битном наводи да је у складу са Закључком Владе ЗДК, број: 02-18-15930/19 од 25.10.2019. године именована Интерресорна радна група, са задатком да детаљније размотри висину концесијских накнада које су прописане Одлуком о утврђивању минималне накнаде за концесије те да након разматрања и анализирања исте, предложи одговарајуће измјене предметне Одлуке.

На основу проведене расправе, Интерресорна радна група је израдила Извјештај, број: 04-18-15930-1/19 од 13.01.2020. године у којем предлаже измјене Одлуке о утврђивању минималне накнаде за концесије. Министарство за привреду је, у складу са достављеним Извјештајем, утврдило Нацрт Одлуке о измјенама Одлуке о утврђивању минималних накнада за концесије.

У предметном Нацрту, како се наводи у Захтјеву, Министарство предлаже сљедеће измјене:

- У члану 3. (Једнократна накнада) став (1) Одлуке предлаже измјену за тачке од 2. до 9. (укључујући 9. тачку) у посљедњој колони под називом „Износ (КМ/јед.мјере) на начин да се, за тачку 2. која се односи на истраживање и/или експлоатацију металичних минералних сировина, износ: „10.000,00 КМ/ha" замјени износом: „150 КМ/ha", а за тачке од 3. до 9. износ: „10.000,00 КМ/ha" замјени износом: „1.000,00 КМ/ha".
- У члану 4. (Текућа накнада) Одлуке предлажемо измјену на начин да се дода став (1) који ће гласити:

„Минимална годишња/текућа концесиона накнада (не рачунајући ПДВ) за истраживање и/или експлоатацију металичних минералних сировина, металичних минералних сировина са садржајем племенитих метала, кречњака, стијена вулканског поријекла, украсног камена кречњака, украсног камена вулканског поријекла, секундарних лежишта, те свих врста соли и соних вода се утврђује по основу Листе минералних сировина за израчунавање минималне годишње/текуће концесионе накнаде коју доноси Министарство за привреду до 15.01. за текућу годину."

У члану 4. став (1) постаје став (2).

У члану 4. став (2) у табели предложена је измјена тачке 9., у трећој колони под називом „Основица за утврђивање текуће накнаде“ на начин да се ријечи СТЦ замијене основицом „Количина експлоатисаног материјала“ те да се у петој колони „Износ (КМ/јед мјере)“ ријечи: „5% од СТЦ“ замијене ријечима 2,5 КМ/ m³“.

У члану 4. став (2) предлаже се измјена тачке 17, у трећој колони под називом: „Основица за утврђивање текуће накнаде" на начин да се ријечи: "СТЦ" замијене ријечима: „површина".

У табели члана 4. став (2) брисале би се тачке од 2. до 8, те би тачке 9,10,11,12,13,14,15,16,17,18 и 19 постале 2,3,4,5,6,7,8,9,10,11 и 12.

- Брисање члана 5. (Преговарачки поступак) Одлуке.

СТЦ представља средњу тржишну цијену укупног годишњег прихода оствареног кориштењем предмета концесије у КМ коју утврђује Кантонална управа за инспекцијске послове на дан 31.12. сваке године за претходну годину (не рачунајући ПДВ).

У Захтјеву се даље у битном наводи и сљедеће:

Усвајањем приједлога измјена предметне Одлуке које се односе на једнократну накнаду, дошло би до смањивања висине једнократне концесионе накнаде када су у питању: металичне минералне сировине, кречњак, стијене вулканског поријекла, украсни камен кречњак, украсни камен вулкански, секундарна лежишта, соли и соне воде те шљунак и пијесак из водотокова и алувијона, а што је у интересу потенцијалних инвеститора са

циљем додјеле концесије, закључења уговора о концесији те правни основ за наплату значајног износа новчаних средстава по основу концесионих накнада у корист буџета Зеничко-добојског кантона и јединица локалне самоуправе.

Обављање дјелатности истраживања и/или експлоатације минералних ресурса финансијски много оптерећује пословање инвеститора (улагање у машине, опрему, исходавање разних дозвола итд.), а предуслов за то је стечено право концесије за које је инвеститор дужан, прије потписивања Уговора о концесији, платити једнократну концесиону накнаду. Уколико би се смањили износи једнократне концесионе накнаде, инвеститор је у позицији да без већег оптерећења свог пословања плати једнократну концесиону накнаду те преостала финансијска средства усмјери на обављање дјелатности истраживања и/или експлоатације.

Такође, смањењем износа једнократне концесионе накнаде инвеститори ће прихватити вршење само истраживања на датом концесионом пољу, а резултати истраживања ће умногоме користити и Зеничко-добојском кантону јер ће добити јасну слику геолошке грађе и знати је процјенити у будућим додјелама концесије за експлоатацију.

Предложене су измјене текуће/годишње/континуисане концесионе накнаде на начин да Министарство за привреду сваке године до 15.01. доноси Листу минералних сировина за израчунавање минималне годишње/текуће/континуисане концесионе накнаде која ће садржавати минималну годишњу/текућу концесиону накнаду за истраживање и/или експлоатацију металичних минералних сировина, металичних минералних сировина са садржајем племенитих метала, кречњака, стијена вулканског поријекла, украсног камена кречњака, украсног камена вулканског поријекла, секундарних лежишта, те свих врста соли и соних вода.

Наведена измјена је преузета аналогно рјешењима у Херцеговачко-неретванском кантону чије Министарство привреде сваке године донесе Листу минералних сировина за израчунавање минималне годишње/текуће/континуисане концесионе накнаде.

У Извјештају Интерресорне радне групе дат је примјер Листе минералних сировина за израчунавање минималне годишње/текуће/континуисане концесионе накнаде те се напомиње да су износи накнада повећани у односу на тренутно прописане накнаде у важећој Одлуци из разлога што се континуисана накнада настоји прилагодити ситуацији на тржишту.

Концесиони уговори за експлоатацију се потписују на рок од двадесетак година и више. У периоду потписивања Уговора прецизира се износ континуисане накнаде која се плаћа у току једне године и вриједи за сваку годину док концесија траје. Ова накнада се плаћа на договорени износ минималне експлоатације у току једне године.

У Захтјеву се даље наводи да су досадашњи износи били у одређеном раскорак у односу на кретања на тржишту, највише због начина израчунавања, а да су проблеми усложњавани и због надлежности. Да би се спријечила могућност настанка нелојалне конкуренције међу онима који врше експлоатацију и прераду минералних сировина, те их пласирају на тржиште, Министарство ће правити Листу минералних сировина за израчунавање годишње континуисане концесионе накнаде, преузимајући одговорност и надлежност. Тако ће они који су потписали уговоре у посматраном временском периоду од

пет година бити поприлично уједначених обавеза (износа) плаћања континуисане накнаде за исту врсту минералне сировине. С друге стране, на тај начин ниједан инвеститор неће бити у позицији да плаћа изузетно ниску концесиону накнаду те формира цијену на тржишту која ће угрозити остале.

У том циљу Министарство разматра и друге могућности, а то су скраћивање рока концесије или преиспитивање висине концесионе накнаде након одређеног периода.

Приједлогом измјена Одлуке о утврђивању минималне накнаде за концесије смањени су износи једнократних концесионих накнада док се предложеним измјенама повећавају износи континуисане (годишње) концесионе накнаде.

Предметни приједлог смањења је у почетној фази додјеле концесије будућим концесионарима, како би средства усмјерили на истраживање и потврђивање резерви. Каснијом експлоатацијом након извршених истражних радова ова разлика, би се избалансирао кроз годишњу/текућу/континуисану концесиону накнаду која је повећана за све врсте сировина у приједлогу Листе минералних сировина за израчунавање минималне годишње/текуће концесионе накнаде коју ће доносити Министарство за привреду Зеничко-добојског кантона (нпр. досадашњи износ континуисане концесионе накнаде за кречњак који износи 0,80КМ/м³ чврсте масе, би се замјенио износом 1,30КМ/м³ чврсте масе).

Конкурентијски савјет је у складу са чланом 25. став (2) Закона о конкуренцији надлежан да на нацрте, приједлоге закона и других прописа из области које имају утицаја на тржишну конкуренцију даје мишљења о њиховој усклађености са Законом о конкуренцији.

Конкурентијски савјет је размотрио Приједлог Одлуке о измјенама Одлуке о утврђивању минималних накнада за концесије и оцијенио да не садржи одредбе које могу спрјечавати, ограничавати или нарушавати тржишну конкуренцију на тржишту Босне и Херцеговине јер предложене измјене подразумијевају смањење висине једнократне концесионе накнаде за горе наведене минералне ресурсе, а што је у интересу потенцијалних инвеститора са циљем додјеле концесије и закључивања уговора о концесији.

Поред наведеног, измјене текуће концесионе накнаде извршиће се тако да ће се минимална годишња/текућа концесиона накнада (не рачунајући ПДВ) за истраживање и/или експлоатацију наведених минералних ресурса утврђивати по основу Листе минералних сировина коју ће доносити Министарство за привреду. По важећој Одлуци је износила 5% од СТЦ, односно средње тржишне цијене за чије је утврђивање била задужена Кантонална управа за инспекцијске послове. Према наводима из Захтјева, односно из документа Образложење који је достављен у прилогу Захтјева, долазило је до различитог тумачења надлежности органа што је резултирало дуготрајним чекањима на израчун, а то је највише штетило будућем концесионару. Обзиром на оваква искуства у пракси предложена је предметна измјена Одлуке. Приједлог измјене у погледу доношења Листе минералних сировина за израчунавање минималне годишње/текуће концесионе накнаде сваке године од стране Министарства за привреду је према рјешењу које се примјењује у Херцеговачко-неретванском кантону чије Министарство за привреду сваке године доноси Листу минералних сировина за израчунавање минималне годишње/текуће концесионе накнаде.

На основу свега наведеног, Конкурентијски савјет сматра да је Приједлог Одлуке усаглашен са Законом о конкуренцији.

Ово мишљење је дато искључиво на основу података наведених у Захтјеву и прилога уз Захтјев те уколико дати подаци одступају од стварног чињеничног стања ово Мишљење се не може примијенити нити се може примијенити у неком другом поступку.

Предсједница

Мр Аријана Регода - Дражић